

ВІСТНИК "О. Д. В. У."

МІСЯЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Організації Державного Відродження України
В АМЕРИЦІ.

Число 1-(4). Рік 2.

Січень 1933.

ВИХОДИТЬ В НЬЮ ЙОРКУ, Н. Й.

UKRAINIAN ART THEATRE

ДМИТРО ЧУТРО, ДИРЕКТОР

ставить пораз перший в Америці і на великій сцені
Велику Українську Історичну ОПЕРУ
ЧАЙКОВСЬКОГО

„МАЗЕПА“

В МЕССА TEMPLE, 133 WEST 55TH STREET
NEW YORK CITY

В СУБОТУ, 4-го ЛЮТОГО (FEB.) 1933
о годині 8-мій вечером

Тікети вчасно до набуття в: Surma Book & Music Co., 103 Avenue A.
New York, N. Y. Telephone DRy Dock 4-3752

Товариші --- Члени „ОДВУ.“!

Кінець 1932-го а початок 1933-го року привітано свіжою жертвою української молоді крові! Скінчився ще один рік, замкнулася ще одна книга людських страждань, щоби передати їх майбутній історії, а книгу цю Український Нарід перепечатав новим кровавим претестом перед світом проти його поневолення ворогами!

Знова впали трупи гордих українських Боевиків—Героїв, знова 2-ох із них повисло на лясцькій шибениці у Львові, а саме ВАСИЛЬ БІЛАС і ЄВГЕН ДАНИЛИШИН. Вони вмирали так, як рідко хто в світі має щастя вмирати — зі словами жалю на устах, що не можуть вже більше служити Неньці України”.

В новому геройському наступі на ворога в Городку Ягайлонським під Львовом, на свіжому наглому суді та під лясцькою шибеницею українські сини знова кинули лож і неправду в лице верога, який голосить перед світом, що наша земля не наша, а його! — Вони кинули світові свіжу заяву, що український нарід не перестане боротися за волю і свою державу до останньої краплі крові! — а власному народові замість ново-річних желань, кинули заклик, що: “Не пора, не пора москалеві ляхові служити, надоїлася нам кривда чужа, НАМ ПОРА ДЛЯ УКРАЇНИ ЖИТЬ!”

Кров Героїв—Борців не впала на марно в Городку Ягайлонським. Вона впала на плодючу українську ниву, що зродить тисячі - міліони таких самих Героїв, як Вони, які принесуть месть ворогові за своїх товаришів та за весь український нарід і здобудуть волю Україні! — Дух Українських Героїв зступив із лясцької шибениці у Львові та полинув між українські маси, щоб будити та піддержувати між ними жевріння ненависти до ворога, щоб гартувати духа народу до надходячої страшної визвольної боротьби, щоб мучити викривлену душу кожного українського слабодуха та запродаця, який сміє враз з ворогами, що шаліють на згарищах своїх дикунських тріюмфів, пиятувати вчинки Українських Героїв! Спогад повислих на шибениці БІЛАСА і ДАНИЛИШИНА мучитиме кожную українську грудь, аж поки ця не напружиться в надлюдському зусиллю та не розірве ворожих кайдан! ..

Мовляв — за “напад”, за “рабунок” стратив їх ворог!? А в дійсности стратив їх за це, що вони чесно, вірно і справедливо боролися потоптану честь і святий ідеал Українського Народу. Жадна чужинницька преса не відважилася писати після заподаних фальшивих

ляцьких інформацій, що мовляв, погибші Українці були "рабівниками". Натомість чужинці написали, що "згинули українські народні герої на польській шибениці".

Здається, що нема ніде в цивілізованому світі так підлих варварів, як наші противники поляки, яким хіба дорівнює червоний московський кат. Бо варваром-дикуном є цей, хто не знає, що це честь в бою з противником та не шанує переможеного! НАШИХ ГЕРОІВ ПОВІШЕНО НА ШИБЕНИЦІ ЯК ОСТАННІХ ЗЛОЧИНЦІВ!!

ДОРОГІ ТОВАРИШІ! Хай подія ця зродить та закріпить в наших серцях раз на все бажання належної ворогів відплати, за зневажену честь народу, за страждання мільйонів "Українських Ісусів"!

Сам ворог здається природою нам даний на це, щоб нагадувати нам про наше поневолене положення та про наше завдання — ВИСВОБОДЖЕННЯ НАШОЇ БАТЬКІВЩИНИ.

Тож присягнім, Дорогі Товариші, що як довго нашого життя, як довго нам стане сил ось тут на чужині, — МИ БУДЕМО СТОЯТИ ПРИ БОЦІ ТИХ БОРЦІВ ГЕРОІВ, ЯКІ ТЕПЕР ЖИТТЯ СВОЄ КЛАДУТЬ В БОРОТЬБІ З ВОРОГОМ, ЯКІ ГИНУТЬ НА ВОРОЖИХ ШИБЕНИЦЯХ!! Присягнім, що ніколи не забудемо ворогові за БІЛАСА і ДАНИЛИШИНА, що співпрадею з Борцями в краю таки відплатимо гнобителеві, що спільними зусиллями з УКРАЇНСЬКИМИ НАЦІОНАЛІСТАМИ здобудем Соборну Українську Державу! Вони ждуть на наш відгомін, на нашу поміч!

Бсіх Вас взиваєм — До праці над відродженням Української Держави! До боротьби за честь і свободу Українського Народу!!

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ в АМЕРИЦІ.

ДО ПРОТЕСТІВ!

Закликаємо всі Відділи ОДВУ, як рівнож і ці українські громади в Америці, де нема наших відділів, до уряджування у себе ПРОТЕСТАЦІЙНИХ ВІЧ проти ляцьких катувань. Зокрема чинім це в цілі нап'ятування перед світом: дикого варварства, якого допустилися поляки, вішаючи двох Українських Героїв — ВАСИЛЯ БІЛАСА і ЄВГЕНА ДАНИЛИШИНА. Приготовання до таких протестів вже чинять декотрі другі громади.

Хай не буде ні одної української громади в Америці, якаб не долучила свого голосу у загальному протесті цілої української еміграції в Америці.

Хай на цих протестах беруть участь і чужинці та хай на них говорять їх бесідники а також і Американці, щоб таким робом сповістити цілому світові, які дикунства діються на наших землях.

По всякі інформації, як резолюції та інші річі, просимо відноситися до ЦЕНТРАЛЬНОЇ УПРАВИ ОДВУ, якої адреса находиться при кінці ВІСНИКА.

Прийде Освобідник—Прометей.

Імпровізація українського 80-літнього лірника.

О, ні! Твій лицар, Україно-Мати,
Твій Освобідник-Прометей не спить!
Прийде він, щоб кайдани розірвати,
В які Ти скована — пожди лиш мить!
Зі сну збудився вікового
І, певен права свого,
Могутні випростовує вже руки,
Щоби за всі Твої пекольні муки,
За смерть жінок, за честь дівочу,
За мученичу кров святу діточу,
Пролиту так обильно —
Катів проклятих покарать!
Прийде, прийде він непомилно,
Зявиться Местник-Прометей,
Злетить вірлом як буря — гей!
Тоді Вкраїно, від Твоїх катів
Від бестій кровожадних і злодюгів
Що тіло шарпали святе Твоє —
Рахунку зажадає!
Не спить він вже, лиш був завмер,
Та шні, слава Богу, він жие,
З просоння розбудився,
По всюду роздивився,
І... цить лиш, цить!
Він вже, кажу, не спить,
Сей лицар-великан із Чорних гір!
Він на Твоєму тілі бачить рани
Її страшні зелені кайдани,
Впялив закіплений кров'ю зір
В степи кістками вкриті, широкі
В хрести з могилами високі —
Він бачить все і розрізняє:
І кровопийців — душолюбів,
І підлих Ефіяльтів темнолюбів,
І, з переможців спідлених юрбою,
Вже лагодиться до іще одного бою.
Останнього, смертельного, такого.
Що з нас ніхто його й не прочуває.
І ні історія людства не нає —
Катам весілля справить і танець
Такий, що всьому покладе кінець!
І вийде він не з княжої України,
Ні з шоломів, щитів, мечів блискучих,
Не з трав степів і не з гаїв пахучих —
А з попелищ, із згарищ, із руїни!
А з кривд усіх, на які віки зложились!
А з сліз гірких, що ріками пролились:
З болів, яким немає назви!
З плачів, з наруг, з роспуки!
З недуг поганих язви!!! — —

І гляне він на череди крикливі
Гадюк трійливих, скорпіонів,
В яких обличчя людської фальшиві
І кликне: “Іменем сорока мільонів,
Ісусів вкраїнських страждучих
І сотень мільонів у землі гниючих,
Замучених останніми віками:
В імя потоптаної чести
Звіром — народу мира й любови:
В імя природного закону мести —
Взиваю весь вкраїнський люд
На бій останній і на страшний суд!!!
І скаже лицар дальше: “Діти”!
Не сльозами Вам рани погоїти,
Ні душу впокоїть молитвою сухою,
Ні серця вколисать надіями на Бога!
Більш п'ять віків ви всі молились —
Кати-ж вас мучили й казились!
Не ждять Вам помочи більш від нікого,
Бо “кождий брат
Собі лиш рад”
І черева пильнує свого!
І правди, діти, не шукайте,
А краще пам'ятайте,
Що правди — не було й не має,
А як зявиться де, буває,
То є й була вже в давніх віках —
В міцних лиш п'ястуках!
Вмирать-же у ярмі, в нарузі,
Й казати ще: “гину із любови до вітчизни” —
Се-ж сміх й сором!
Бо так під ніж ідуть лиш барани!
Не той бо вітчизну на правду любить,
Який за неї без протесту душу губить!
Хто хоче чоловіком жити —
На се треба заслужити!
Катів ненавидіти треба вміти,
Погордою до них кипіти
Й, закликавши серце на зелізо, лід —
Із чистим рвать сумлінням
Усю падалишню із корінням
Палити, нищити, ножами витинати,
Щоб не остався з неї й слід!!!
Так скаже Местник України.
На зазив його всемогучий
Зміниться світ у вулькан кипучий,
Зароїться як маками від козаків!
Сто тисяч Гонтів — в двоє більш Залізників!
З ножами, вилами, серпами,
З вогнем, ціпами, сокирами...

І в мить одну гей блискавиці, громи
Спадуть на ляцькі хороми!
І тріснуть враз народу пута
І залуна в краю весела нута
Із мільйонів зболених грудей
Усіх людей.
Гимн щастя в небеса такий зніметься,

Що світ в основах затрясється.
І радости великої буде чимало.
А посумніють ті, яким ножів не стало!
А лицар-освободник, мести ідеал,
Імя якому: Чорний Ггенерал —
Вкраїні виборовши волю,
Ізчезне тихо, як туман у полю.

М. М.

За честь і свободу нації.

Нам не страшні казамати-тюрми,
Ворог дрожить, а побідники ми!!
Відважним кроком, враз, українське море
На стрічу бурі ворогів,
Здобудем Волю і кращу долю
Для нас неволених рабів!

Зміст цієї ревелюційної пісні, став змістом життя нинішнього молодого українського покоління. Не деклямацією на святочний виступ, не пісню слів, змісту яких ми не розуміли, або не хотіли по просто знати, що вони для нас і тільки для нас проречені були поетом. Хто з нас, може і щодня, не повторює слів національного гимну: **“Душу, тіло ми положим за нашу свободу... і покажем, що ми браття з козацького роду. (!). І скільки з нас, мертвих “співунів”, живе змістом думки нашого гимну?**

Ми вміли також про свято, сльозу пускати над кривдою, яку на предків наших зіслав Бог за кару, чи може Чорт собі на радість, і повторюючи за пророком слова не перетравлюючи їх змісту, зійшли на “Бідного Русина”. Бо:

Степи мої запродали жидові й німоті
Брати мої на чужині на чужій роботі,
Дніпро брат мій висихає мене покидає
А могили мої милі москаль **розриває...**

А ось легенда про бідного Русина: Зневірений “кривдами”, заляг на печі “загніваний” на свою долю... Бог посилає долю зі скарбом для него на його подвіря та він не вірить, не хоче рушитись з печі і аж за третім покликом долі виходить на поріг, та коли дощ, який якраз почав падати, крапнув йому за шию, він завернув назад до хати на піч. Полишений на дворі скарб забрав сусід.

І не вмирав Русин і не жив. В рабстві де-служивсь назви: “Хам гайдамацький” у ляхів, “хахол ізменчівий” у москалів, “ферритер-москальофіль” у авст. жандарма, але у відповідь на то Русин є в Австрії Тиролець Сходу, в Росії Революціонер інтернаціональний, в Буковині

підпора Габсбургів, в Польщі поржондни Русин...

Так нас застав 1914 р. Заревіли гармати. Доля до нас усміхнулась. Розумні бачили, що валяться трони, міняється карта Європи, пануючі народи занепокоїлись а поневолені заворушилились. Сусіди наші легіони творять. Ляхи одні з Пільсудським, другі з кн. Вельопольським, інші з Довбур Мосніцкім. Чехи проголошують війну Австрії, формують широко легіони в Франції, Росії, Італії, Сербії, Америці. Ірландія ще раз повстає проти Англії, а там Фінляндія і другі. Ленін клич світової революції з теорії на практику переводить... всі бачать, що земля горить під ногами і спішить—одні ратувати хату, другі на пожарищі нову будувати заходяться, — а ми?!

В Австрії: Дали гарматне мясо на всі необмежені фронти австрійські, теж і проти наших братів наддніпрянців, щоби в нагороду мадярські гонведи обвішали всі телеграфічні стовпи нашими селянами, а далі одних в талергофські лагері на винищення пошестним недугам загнали, а інших, — Росія в Сибір запроторила. А все це тільки тому, що тодішня генерація не подумала **завчасу про себе**, не додумались, що велика хвиля ставила нам постулат: поставити власну збройну силу на цей час великого змагання о **власну державу**. Натомість наш провід вірив, що Австрія з охотою і радістю сама собі виріже кусок живого організму і подарує волю спокійним, мирним, рабам рутенським. Бо “покірне теля дві корови ссе”, бо радца з золотим ковніром і “їгомосць” це була мрія і ідеал життєвий тих, що школи високі кінчили. Бо служили ми по собачому, йшли в австрійську армію “служити”, а не штуки військової вчитись. Резервовий лейтнант це найвища ранга, до якої “дослужувались” Українці в австрійській армії. Підчас коли поляки тайні військові школи утримували і военного ремесла тайно учились, то ми раділи Соколами і Січами, що

виходили на національні паради з лентами і топірцями, місто з крісами чи скорострілами.

Стверджуємо ті факти не в докір комусь, а радше собі самим, щоб зрозуміти чому навіть така загально національна організація як У. С. С., і її високо ідейне юнацтво, вірило теж в Австрію, в Габсбургів...

В Росії: Там в 1914 р. Українство тільки що духу починало набирати з хвилі культурних полекхів після 1905-6 рр. Дух спротиву проти гнету опанував світліших наших людей і хоч і випередили вони галичан своєю “революційністю”, то всеж Україні з того інтернаціонального революціонізму, із тих атентатів на царів чи на генерал-губернаторів користи було мало, бо кінець кінців білих царів замінили червоні.

Словом великий історичний момент застав нас не готовими до наших державницьких завдань. Ми не мали завчасного розуміння до тої істини, що ні одна держава не повстала до власного життя без власного, збройного чину, без власної армії. А коли вже і прихапцем державу ми поставили, то не змогли її відборонити перед сусідами.

З упадком молодой нашої Держави, падає і віра в світле будуче нації. Бо дійсність страшна настала на всій Україні. Червона Москва, що так легко заманила сильними соціальними кличами широке українське село і по нечувано жорстокій і безпощадній розправі з всеукраїнським повстанчим рухом, похороненням 29. листопада в братській могилі під містечком Базаром (359 розстріляних), — большевицькі кличі тільки кличами осталися, а дійсність привела Україну в рабство гірше епохи кріпаччини чи панщини. Місто обіцяного раю, показала Москва чуда: “Хлопа скинула з хлопа” і замінила у “Форналя”, як свідчать західно-українські селяне-поворотці з “большевицького раю”. Знесли кару смерті, як буржуазний пережиток, за то ввели “найвищий вимір соціальної справедливості” т. є ростріл.

А на Західній Україні Польща пляново, цинічно, здійснювала плян Грабського. Робить це Польща хитро та менш рішуче. З перших днів пановання ясний став той плян: “На зніщене Русі”. Розумно вишукувала Польща найбільш чийші місця на удари: Кольонізаційний закон, це удар в живіт нації, бо нищено найважнійший наш варстат праці. Шкільний закон на знищення укр. школи, це удар в голову. Розклад укр. партійного життя, (Твердохліб і тов. Данилович, В. Бачинський) це замах на душу нації. Відкормлено штучно старе москвофільство з Мих. Бачинським, крізь пальці толеровано

червоне москвофільство з Вальницьким та А. Крушельницьким, во ім’я “дівіде ет імпера”.

Та це не все зразу прийшло. Не весь укр. загаль бачив загрозу. Ясно зразу це стало передовсім тим, що шукали причин нашого збройного розгрому. Тим, що з війни живими домів повертались. Гекатомба, принесена нацією для Австрії та Росії в час світової війни, протвердила передовсім тих, що ту жертву в рядах армій цісарської та царської приносили овоєю кровю. Близько **пів мільона** молодих голов не вернуло до рідних порогів із кривавої світової різни. В ім’я чого?! В чий обороні?! В чий інтересах?!—А відповідь соромом палила. В обороні австрійського трону, та російського сатрапа. В обороні своїх тиранів!! А убуток живої крові того пів мільона, був таким упустом з національного тіла нашого, що тоді якраз, коли під кінець світової хуртовини захитались цісарські трони, і в порох розсипавсь кольос російський, коли чехи, поляки, литовці, лотиші, естонці, фінляндці за зброю хватили, та свої кордони поставили, то тодішніх **46 мільонів** Українців, поки розмахались... то було за пізно. Створили прекрасну бойову силу, огняно хоробру, чудес доказувала наша боса, голодна і без бойових припасів Армія, але до сили ми прийшли тоді, союзників стала Україна шукати тоді, коли світ повоєнний вже став на спочинок, вилизував кроваві рани і нам не то не поміг радою чи помічю моральною, але за наші гроші ліків проти страшної пошести тифу **продати** не захотів, пускаючи на нас тифову заразу, аби послух вимусити, аби нас до спокою змусити..

А причиною тих причин, що привели нас до Голгофти, це життя в рабстві впродовж цілих століть. Ворог нас виховував собі на погній. Кормив нас фальшивою наукою: “Бунт це гріх проти Бога”, “Покірне теля дві корови ссе”, покірний будь навіть супроти ката, хліб віддай тому, що на тебе каменем кине, не око за око, зуб за зуб, а “на удар в лице настав друге”, радцом з золотим ковніром стати, це найвища ціль життя, байдуже, що в службі ворога, “обставини”, “задні колеса” і т. д., всі ці “правди” спрепарував нам ворог в викривленім зеркалі; бо не така була проповідь Христа, того що торгашів з храму посторонками власною рукою по хребтах прав в ім’я Боже, бо не тою проповіданою нам культурою живуть ці, що в “ім’я культури і цивілізації” огнем і мечем мільони, мільони чужоплемінців винищили, аби самим “культурно” зажити.

І тоді, коли побідний ворог москвин і лях тріумфував на лаврах побіди співаючи: “**горе**

побідженням”! а загал український приник до землі ждучи ворожого канчука, тоді горстка тих, що на рівні з святою любовю до рідного, до свого, найпалкішу ненависть до ворога як зброю вибрали, **повстала українська тайна революційна організація:**

Щоб заморожені рабством мозги українські, розпалити огнем туги до волі. Щоб зігнуті під канчук ворожий крижі випрямити, щоб чоло відвернене від ворога до бою, до спротиву змусити, щоб ненависть до рабства — поставити вище загрози смерті, щоб ратувати честь нації в минулому, нині і на будучі покоління, щоб свободолюбну душу відродити, тіло загартувати — щоб шляхом національної революції **УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ ЗБУДУВАТИ!**

Смілий це почин! Новий на новочасній Україні! Саме слово **“революція”**, для нашого загалу незрозуміле ба страшне. Все, що заносило руйнуючою, вибуховою силою, страхом раба українського наповняло. За пів мільона трупів, що на службі австро-московській нація зложила, не навчилися ми **для себе** навіть того, щоби,

коли потреба прийшла, в Великі дні листопадові 1918 р., для загородження шляху ляцькій силі, що з Кракова під Львів в поміч ляхам тягнула, для здержання їх на Сяні в Перемишлі міст в воздух вміли пустити.

Не було між Українцями, австр. вояками **одного** бодай, що вмівби динаміт під міст заложити. Так ми боялись **“бомбів”**. А вірити тому ніхто не хотів. Маса цілу легенду зложила, що мовляв хтось там **“заборонив”** міст нищити, а через то Львів пропав. (!)

І почин **“УВО”** в пору прийшов, Бундючий маршал ляцький Юзеф Пілсудські тріумфи празнував. Паради і **“шопкі”** ляцькі в честь **“водза”**, аж до Львова, города українського, пригнали Пілсудського. Ляцькі оркестри-банди пригравали, ляхи мліли на radoшах і хліб сіль та ключі від столиці західної України Пілсудському на привіт віддали. Тривожно дух стримували Українці, але честь національну ратуючи, молодий революціонер С. Федак, **протест закладає**, палить в Пілсудського револьверову кулю.

(Далі буде).

Евген Скоцко.

Не будьмо рабами на чужині!

Нам, Українцям, все бракує чогось, що ставилоби нас на рівні з другими народами, що заставлялоби їх шанувати нас та числитися з нами. А що найцікавіше—що після нашого поняття, все це діється не з нашої вини, а з вини других. В краю наш нарід терпить під стопою наїздника, кривда йому діється — та це **“не з його вини”**, а з вини наїздника. Не маємо своєї держави — це також **“не з нашої вини”**, а з вини наших ворогів-окупантів. Деякі кажуть, що з волі божої. Всі наші лихі прикмети та вислідки їх ділання на біг нашого життя, ми звикли оправдувати цим, що мовляв — нема власної держави, нема порядку, тай нарід як не нарід.

Ось тут в Америці маємо **“прекрасний”**, характеристичний образ нашого незгідливого життя. Тут жеє понад 12 міль. Українців, кожний з уразом в серці до когось другого, кожний незадоволений з когось, кожний повний критичизму громадського поступування других своїх земляків. А запитаймо когось із свідоміших імігрантів, чому тут таке діється, то він нам часто скаже: бо нема своєї держави, нема кому за нами вставитися, нема кому вирішити нашої долі, тай ми жити не вміємо. Цим самим пояснюємо також брак повної пошани та признання й рівності з другими на кожному кроці

тут на еміграції.

Виходить з цього, що колиб пр. сьогодні повстала українська держава та дала нам офіційних заступників в чужих краях, в яких ми живемо, то в одну мить перемінилося наше життя та наші характери і ми почалиби себе взаємно по братньому трактувати й викинулиби всякі сварки і ненависти з поміж себе.

Та чи дійсно з цією хвилею наступилаби в нас така чудова переміна? Певно, що з відбудуванням нашої держави ми почалиби займатися інше становище серед других народів і що вони на нас інакше дивилибися, ніж тепер та шанувалиби нас. Але чи дійсно хвиля ця поділялаби на нас, як чародійська паличка та змінилаби наші характери моментально, ось так без жадних зусиль з боку нас самих до цього ступня, що ми зараз сталиби згідливішими людьми? Що надалаби нам ці всі прикмети, за котрі други любилиби нас та відносилибися до нас з повною пошаною? Цікаве, на що ми будемо складати винуватість за наше часто безхарактерне поступування, коли ця хвиля дійсно надійде?

А ось Жиди приміром, не мають держави, а як їх цінять в світі? Бачимо отже, що не брак нашого реального оформлення як державна нація, відбирає нам це значиння, яке ми повинні мати серед чужинців. Не лише наші офіційні

заступники в чужих державах, не лише широке обізнання чужинського загалу з нашою країною та нашою справою, надавало би нам великого значіння та чинило би нас народом, який всі любили би. Бож пр. Поляки все це мають, а мимо цього вони не знаходять серед чужинців більше симпатії, а навіть менше, ніж ми. Видко, що тут випа в нас самих, в нашому характерові.

Хиба лежить в мильному розумінню становища, яке ми маємо займати як частина американського населення. Хиба лежить прямо в цьому, що ще таки ми не знаємо як слід, як себе представити чужинцям, хто ми є і чого хочемо. Хиба лежить в цьому, що ми підходимо до чужинців не як нарід, який хоче держави!—але як нарід, який не має держави тай не знає, де приміститися, та як оправдати своє існування на божому світі взагалі. Тому, куди нас хто нагне, туди ми і подамося. Чужинці, не знаючи у многих випадках до якої “категорії” нас зачислити, часто зовуть нас або “рошіан”, або “полакс”, а ми задоволені з цього, що нас хоч такою приблизною назвою схарактеризовано, покинуємо на це головою — “ес сір, ес”! Словом — ми не проявляємо ясно перед чужинцями нашого національного “я”, а ще менше виявляємо перед ними цих гарних прикмет, за котрі то вони-б нас шанували та в одній з нами лаві сиділи.

Чому ми не памятаємо на кожному кроці, що чоловік, який стратив свою хату, не перестає зовсім бути чоловіком; що нарід, який стратив свою державу, не перестає бути народом? Він далі заховує свій національний характер, з тою ріжницею, що ним рядить чужа держава. Бо не сама держава, як зовнішня форма, але одна цілість, оден живий організм, який ніколи не вмірає, становить поняття нації та є рішаючим в захованню нації на завсідн.

Підходячи до чужинців ми повинні мати на увазі, що ми є частиною такого власне народу, який стратив свої права державні, але якому належаться права національні. Свідомість своєї ціли, національна гордість і не рабське, а горде, однак розумне і ввічливе наставлення до оточення, це прикмети, які повинні характеризувати відношення нашої еміграції до чужинців. Наше поведіння мусить бути таке, щобн воно мимохіть пригадувало чужинцеві, що ми є народом, якого легко, а то й з погордою, трактувати не можна, але з яким треба числитися. При першій з нами стрічі чужинці мусять набратн переконання, що нас треба шанувати.

А якже ми заховуємося тут в Америці? Кажуть, що найкращим мірилом вартости характеру чоловіка та його духовних і фізичних здіб-

ностей є спосіб, в який він пробивається через життя на чужині, спосіб, в який він дає собі раду поза межами батьківщини. Та це не лише означає його матеріальне животіння, але і його моральне і інтелектуальне рівноуправнювання себе з оточенням. Здається, що поведінка більшого числа одиниць якогось народу поза границями свого краю та вмілість в набуванні в очах других вартости під вище згаданими оглядами, становить зразок вартости характеру цілої їх нації. А в нашому поступуванні отут на еміграції таки проявляється рабство, яке гнітило, та ще гнітить духа нашого народу. **На кожному кроці ми плазуємо, та коли вже не понижуємо себе, то все таки не відважимося подумати про себе, як хочби рівних другим емігрантам.** Фактом є, що коли ми говоримо, або думаємо про Американців та американську опінію, то нам мимохіть через голову пересунуться народи: Німці, Айриші, Англійці, Італійці та декотрі другі, але ніколи Українці. Вони в нашому поняттю становлять Американців, а ми лише якийсь такий придаток, який вони толерують, та на який мають право (ми його не маємо!) завертати очима. Таке переконання і ця трусливість у відношенню до других груп еміграційних, проявляється в нашому щоденному життю на кожному кроці. Є вона так глибоко закорінена в нашоум братові, що ви його по його поведінці вже з далека пізнаєте, що це “свій”. Кожний з нас має чимало нагоди приглянутися цьому всюди — чи то в “собвею”, чи на вулиці, чи в уряді, чи де би не було. Чомуж це так? Чому ми так низько про себе думаємо? Де наша національна гордість, де почуття своєї національної, — ба, вже чисто людської вартости? А! — все це відграє у нас велику ролю, але у відношенню до самих себе, там, де треба похвалити власну групу, якусь місцеву, парохіяльну чи теж світську організацію, а другу оплюгавити. Там ми знаємо, як дати другому до пізнання свою “індивідуальну вартість”, своє значіння в громаді чи в організації. Там ми вміємо пописуватися перед собою, що то ми знаємо, а чого другі не знають. А ароганції нема кінця. Та чомуж ця велика бундючність зникає, коли ми виходимо на вулицю та між чужинців, де, де треба би рота відчинити? Де вона тоді? Очевидно, що в такому захованню проявляється і глупота і рабство духа.

Слова ці обурять не одного Українця в Америці, який пічне доказувати, що так можна би хіба говорити лише про наші найменші свідомі національно і “найнищі верстви”, що

наша інтелігенція заховується перед чужинцями як пристало представникам поважного народу, що ми є ще замолодою еміграцією в Америці, щоби мати такі здобутки, як другі мають. Це, що не маємо здобутків таких, як другі, найменше болить нас. Але чи за для цієї причини ми маємо почувати себе менше вартісними від других та ще й другим дозволяти понижати себе? Цей інтелігенції, яка поводить ся між чужинцями як треба та репрезентує нас як пристало, є дуже мало. Натомість подумаймо лише про цих, які хоч осягнули кращий доступ до чужинців, зрабили до цього ступня, що стидаються називати себе Українцями. **За то поведення власне цих “найнищих верств” є найважливішим для нас!** Очевидно, маймо на увазі лише ці верстви, які мають в собі почуття національне взагалі. Бо чужинці не лише оцінюють нас після наших і так нераз дуже мізерних офіційних репрезентацій, але після нашого щоденного життя. А кого вони щодня бачать, як не нашого робітника з цієї “нищої верстви”? Він, як і кожний інший Українець в Америці, є представником українського народу і по його захованню чужинці і оцінюють весь наш нарід та всю нашу іміграцію. Рабське чи погане заховання поодиноких Українців, або теж їх приличне та відповідне заховання, це в колективі сила, яка або кидає нас під ноги другим, або ставить нас на рівні з другими; це сила, яка викликає прихильну чи неприхильну опінію про вартість українського народу. А в нашій іміграції цей перший випадок — рабське заховання — таки перевисшає і то поважно.

З цим хіба кожний погодиться. За це з нами не можуть дійсно поважно числитися.

Але задачею цієї статті не є критика, одначе її тут не можна було обминути. Я лише бажав вказати на це, як наша бундючність, що так гарно цвіте на своєму ґрунті, зникає і перемінюється в рабство, коли ми наближаємося до других народів.

Нашим обовязком, konieczністю для нас самих та для цілого нашого народу, є — змінити свою поставу. Правда, що наші емігранти не є так просвічені як другі. Алеж вони мають тут таку саму нагоду на образування як і другі, чому не користають з неї? Хоч другі перевисшають нас під оглядом організаційним, репрезентаційним, підприємчого хисту і т. п. і хоч це само вже не дозволяє нам стати на рівні з ними під кожним оглядом — та все таки ми займемо симпатичне становище серед них — мало симпатичне становище, ми будемо поводитися як дома, коли лише здамо собі справу зі своєї національної вартости, а далі — коли признаємося перед собою до наших хиб та злих прикмет характеру та будемо старатися направити їх у властивий спосіб. Нація, хочби і недержавна, яка добачує свої хиб та старається їх направити, заслуговує так само на пошану, як і державна нація, яка цих хиб вже має менше! А першзавсе здобудемо це тоді, коли будемо заховувати характер гордих націоналістів, які знають, що належить їх батьківщині, та що належить їм самим від краю, в якому вони живуть і **що вони від нього можуть й повинні одержати для справи своєї батьківщини!** Вже тепер — навіть тут на чужині — творім гордий характер для будучої Української Держави!

ВАСИЛЬ ТРЕБЛЮК.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ.

(В скороченню.)

Україна й українці.

Земля, на котрій живе український нарід, називається **Україна**. Цей край названо так тому, що він лежить на краю Європи, в сусідстві коло Азії.

Українська земля велика й простора. Здовж вона має дві тисячі кілометрів, виширш тисяч кілометрів. На південь Україна межує з **Чорним Морем**. На заході вона переходить за гори **Карпати** й наближається до ріки **Висли**. На півночі вона переходить поза ріку **Припять**, межує з **Білоруссю** і з **Московщиною**. На сході Україна сягає по **Каспійське Море** й гори **Кавказ**.

Україна має кругло 850 тисяч квадратних кілометрів або 85 мільонів гектарів. На цій землі живе кругло 42 мільони українського народу. Крім українців живуть на Україні москалі, румуни, поляки, німці, чехословаки, татари, калміки, білоруси та інші.

Українська земля поділена тепер між чотирма державами: Росією, Польщу, Чехословаччину й Румунію. Богато українців живе в Московщині, на Сибірі, в Туркестані, в Манджурії, в усіх європейських державах, в державах північної і південної Америки. Українців по всіх чужих землях є 2 до 3 мільони.

Вже як Українці прийшли на теперішню

свою землю, були вони хліборобським народом. Вони були поділені на племена. Кожде плем'я мало свого старшого. Вони збиралися на віча й, що віче ввадило, так воно й мало бути.

Українці жили по селах й в обгороджених для оборони від ворогів оселях, котрі звалися **городи**. В городах жили **князі та їх дружина**. Дружина це були озброєні війовничі люди. Вони воювали й одночасно займалися купецтвом. Дружинники були разом і вояками і купцями. Під проводом князя робили дружини походи в далекі краї зі зброєю в руках і з товарами, щоб їх продавати за гроші й інші товари купувати, або замінювати свої товари за чужі. Як їх де добровільно не пускали, там вони зброєю воювали й силували, щоб з ними торгували. Так то в них одно діло було й **воювати й торгувати**. Кождий купець був і вояком для відборони й нападу. Бо не певні були тоді часи.

Селяни платили князям за то, що князі обороняли край від ворога, **данину** хлібом, худобою, рибою, медом і шкірою. Князі отримували цією даниною себе і свою дружину, розділюючи все, що діставали. Крім того любили князі й їх дружинники полювати на дичину. М'ясо їли, а зі шкіри робили одягу або її продавали. Князі й дружина ділилися й тим, що в походах на ворогів здобували. Цим усім добром, що мали з данини, з полювання й завоювання вони торгували.

Українську державу створили князі, котрі прийшли з далекого північного краю, з Швеції, здовж рік човнами аж на ріку Дніпро. В Києві вони й осілися на горах, де був уже город. Вони називалися Русь. Русь був рід тих князів, а **германське** їх плем'я звалось **Варяги**. Варяги були війовничі й відважні. Вони будували собі човни й їздили ними по світі. Два хоробрі ватажки **Аскольд і Дир**, зібрали собі товаришів, дружину, й поїхали з ними аж до Києва човнами. Сушею перетягали вони човни з одної ріки на другу. Так доїхали й до Києва й тут осілися, прогнавши **Хазарів**. Тоді кияни вибрали їх своїми князями. Це було 860. року.

Ці перші князі з варяжського племені скріпили українську державу, котра повстала ще перед ними року 800. Аскольд і Дир, зібравши велике військо й багато кораблів, поїхали Дніпром на Чорне Море а морем на **Константинополь**. Це була столиця грецьких царів і тому називалася в славян ще й Царгород. Тоді це було найбільше й найславніше на весь світ місто й називалося ще **другий або східний Рим**.

Грецьке царство був останок з колишньої

світової римської держави. Римська держава зачала будуватися римлянами. Вони мали спершу лиш город **Рим** над рікою Тигрою в Італії. Римляни були війовничий і відважний нарід. Вони завоювали спершу цілу **Італію** а відтак і Галію, як тоді звалася теперішня Франція, Іспанію, Британію, Африку, Азію й усю доступну тоді Європу. Розбогатівши данинами й торгівлею, римляни зледашили, збабили, змякли й утратили свою давню війовничість і відвагу. Римляни панували а для війни наймали диких тоді, але війовничих германців. Скоро тратили римляни один край за другим і в колись римських провінціях стали панами германські племена: у Галії заволоділи франки, в Британії англійці й сакси і т. д. В п'ятім столітті заняли лонгобарди Рим і всю Італію. Цей **західний перший Рим** був тоді лише малим селом а весь його давній блиск, багатство й слава перейшла на Константинополь або Царгород

Нераз їздили туди українські купці, бо там були гарні вбрання, добра зброя, всякі південні овочі й вино. Греки неохоче дивилися на Українців і нераз кривдили їх. Аскольд і Дир задумали добути Царгород й окружили його своїми кораблями. Греки налякалися й заплатили Українцям велику дань. Із здобиччу й славою вернулись українські війська з походу. Слава київських князів розійшлася по всьому світі. Але знати вже було, що й східньоримська держава впадає через свою високу культуру й багатство, коли боялися так українських князів. Шістьсот років пізніше завоювали грецьке царство дикі турки, що прийшли з Азії.

Велика київська держава.

Після Аскольда і Дири княжив у Києві **Олег**. Він був князь розумний, бистрий і спритний. За це звали його Віщем. Як став князем, Олег сказав: "Київ буде матір'ю всіх українських городів." Це й сповнилося. Київ став столицею всієї України.

Олег також не раз ходив війною на Греків. А як мирився, то складав з ними мирові умови про вигоди київських купців, коли вони припливають у Царгород. Таку умову зробив він і 911. року. Він прибив на знак перемоги свій щит на воротах Царгороду. З того часу Українці все думали про це, щоб Царгород здобути для себе.

Після Олега князем у Києві був Ігор. І він ходив війною на Цареград і за **Кавказ**, на **Персію**. Ігор загинув у боротьбі з українським племенем Деревлян, до котрих пішов збирати з дружиною **дань або полюддя**, як тепер податки.

Після Ігора стала правувати в Києві його жінка **Ольга**, поки підросле син Ігорів, Свято-слав. Вона ходила війною на Деревлян, аби примститися за чоловіка, й примусила їх скоритися. Ольга перша споміж українських князів приймила християнську віру. До Києва часто приїздили християнські купці з Греції й з інших країв. Українські князі приймали їх прихильно й дозволяли їм збудувати церкву в Києві. Один священик намовив Ольгу кинути віру в давніх богів і прийняти християнство. Вона поїхала до Царгорода й там вихрестиялася. Кумом її був грецький цар. Це було 957. року. За це княгиня Ольга стала першою святою споміж Українців.

Син Ігоря й святої Ольги, **Святослав Завойовник** був визначний князь. Дружина любила його. Кожний дружинник був йому за товариша. Він одягався, як простий селянин, у білу, довгу сорочку, носив чуприну, спав у полі, поклавши сідло під голову. Він не возив за собою ні возів, ні казанів, не варив мяса, а, порізавши конину або яловичину, припікав над вогнем і їв. Він любив найбільше війну і славу. Як ішов на який край, наперед сповіщав: “Готовтеся, іду на вас!” Ольга бажала, щоб і син її охрестився, але він не схотів і лишився при давній вірі своїх батьків.

Святослав Завойовник звоював і підгорнув під свою руку племя Вятичів. Опісля ходив війною на **хозарське царство** і зруйнував його. Це потім пошкодило українській державі. Доти **хозари** хоч трохи спиняли дикі орди, що все йшли з Азії в степову землю над Чорним Морем. Як вже впало хозарське царство, в степу запанували **Печеніги**, зруйнували українські о-

селі, що розкинулися були аж до моря. І на цілі століття український народ утратив степову землю.

Опісля пішов Святослав за **Дунай** воювати **болгарське царство**, щоби прилучити його до своєї доржави. Відтак задумав відси йти на грецьке царство й злучити й його з Україною. Спочатку щастило йому в поході. Але греки зрозумівши небезпеку, зібрали в десятеро більше військо, як було в Святослава, злучилися з болгарами й обступили Святослава військо під **Доростолом**, котре тепер називається **Сілістрія**. Українці завзято билися. А про те мусіли уступити, бо їх було мало проти грецької сили. Святослав, помирившись з грецьким царем **Цімісієм**, вернув додому.

Тоді, як Святослав був у Болгарії, на Україну напали **Печеніги**. Це був дикий народ, що прийшов з азійських степів. Дізнавшись, що князь вертається з походу, **Печеніги** засілися на нього коло **Дніпрових порогів**. Старі вояки радили князеві минути ворога й їхати степами. Та Святослав не звик вступати ворогам. Він кинувся на **Печенігів**. Але бій покінчився нещасливо. Тільки частина війська перебилася через печеніжські полки й вернулася до Києва. Більша часть Українців полягла в бою. Поляг і славний князь Святослав. Це діялося 972. р.

Святослав Завойовник лишив трьох синів: **Ярополка**, **Олега** й **Володимира**. **Ярополк** був князем у Києві, а **Володимир** у Новгороді. **Ярополк** був не добра людина. Він убив брата **Олега** й хотів убити ще й **Володимира**. Але **Володимир** закликав зза моря варягів на поміч, побив старшого брата і став князем у Києві 979. року.

(Далі буде).

Коли запіє червоний півень.

Приспішення українського революційного зриву та визволення української держави, це не є справа так легка до виконання, тимбільше, що наш нарід сотками літ був виховуваний в рабстві та під терором наших ворогів. Та прийшов час, що помимо великих зусиль знищити наш визвольний рух, вороги стали безсильними перед відпорністю укр. народа, а в першій мірі безсильними перед відпорністю наших національних революціонерів, які ведуть з ними завзяту боротьбу. Мимо щораз більшої ворожой нагінки, ряди наших боеків збільшуються і успішно ведуть свою боротьбу з ворогами. Та все таки боротьба це не рівна. Не вистачає праці і посвяти цієї горстки боеків,

які жертвують себе на вітар батьківщини. Щоби освободити нарід і збудувати державу, на це треба сил, праці та спільної боротьби цілої нації. А цього в нас покищо ще не достає. І тому не диво, що Україна ще не визволена.

Немає в нас цієї співпраці і тут, на еміграції, а зато не раз трапляється в нас багато зневірря та хиткості в наших переконаннях, а часом і недовірря до краєвої визвольної боротьби. І тому бажаним є, щоби члени ОДВУ задержали терпеливість і не вихоплювались з передчасним проповідуванням таких чи інших результатів з наших змагань та не зневірювались, а стояли кріпко на сторожі нашої ідеї і виповнювали прикази свого проводу — Центральної

Управи ОДВУ. Найбільш важливим для нашого членства є, щоби воно працювало з запалом та несло ту допомогу визвольним змаганням, без якої нашим героям, що тепер борються, тяжко прийдеться виконати свої задачі. З нашою помічю вони будуть мати більшу силу до рішучого виступу проти ворогів за волю свого народу.

Революційні лави зростають з кожним днем, а коли з них створиться незломна сила, тоді „Сурма“, те провідне світло нашого підземелля, покличе синів України до рішучого бою проти наших відвічних гнобителів. Отже до праці, члени ОДВУ, на всіх ділянках, для визвольної справи, під проводом наших краєвих борців. В першій мірі організуймо нові відділи ОДВУ і збираймо фонди для визвольної боротьби, бо дикунський лях не спочиває, а нищить все, що українське. Ми мусимо самі зі себе та з громадян, котрі є здатні до цього роду праці, виховати революціонерів думки і духа, твердих як криця в своїй праці та навчити їх погірдливо ненавидіти ворогів, так як вони ненавидять нас. Ідім під проводом наших національних революціонерів одним з ними шляхом! Вони герої о незломній волі взялись рішучо за діло і пішли на кровавий шлях, щоби ним дійти до перемоги і положити кінець неволі нашого народу. Їм надовго ця вікова неволя і вони, носячи в серцях рани недавньої нашої визвольної трагедії, кинули клич українському народові до безпощадної боротьби з ворогами. Клич цей звучить не „ми повинні висвободити!“ але „ми мусимо висвободити!“ нашу батьківщину з неволі, хочби навіть і коштом життя мільона героїв. За то весь нарід буде вільним. Ця їх рішучість не позістала на папери, але вона документується їх героїськими ділами, за котрі нема дня, щоби вороги не судили їх чи то на смерть, чи теж на довголітню тюрму. Смерти ці герої не страхаються та волять радше згинуть по героїськи, як жити в неволі по рабськи.

Отже трухливість і безхарактерність заважає у нашого народу і вже вивітрюються з голови наших опозиціоністів всякі орієнтації на схід чи на захід, а кріпшає ідея українського націоналізму — ідея чинної боротьби та все-

народнього революційного зриву, ідея віри у власні сили. Ці всі останні прояви націоналістичної активності, це вже ознака блиського часу визволення дорогою революції. Тільки праці, праці і ще раз праці! — **щоби бути готовими, коли запіє червоний півень на всіх просторах української землі, коли злетять лоби з ляцьких і прочих ворожих толубів в однім дні, коли піchnеться пекольне свято з ворогами і висуємо желізом, огнем і кровю вільну Українську Державу.**

До діла відбудови нашої держави повинен кожний Українець причинитись скільки може та ставити свої життєві вибаги позаду ідеї української державности, для котрої варто жити і вмерти, бо нема на світі кращої боротьби, як за власний поневолений нарід.

Уважаю, що майже кожний член, вступаючи в ряди ОДВУ, робить, чи робив, це свідомо, щоби здати іспит зі своєї національної зрілості та свого патріотизму. Сумніваюсь отже, щоби між членством знаходилися дволичники а в кожному разі їм в нас не місце, цебто лебнюхам та байдужникам, які вступили до ОДВУ лише на то, щоби прислухуватись та безчинно висіти при ві дділі, як суха гілляка при дереві, готові кожної хвилі опустити ряди ОДВУ. Такий хай радше то зробить зараз, бо з нього ніколи не було й не буде для нас користи. Вартість членства ОДВУ лежить не в його **скількості**, але в його **якості**, бо за державне діло беруться лише люде ідейні, котрі в важних хвилях не заломлюються.

Тому товариші, вітаймо наших краєвих героїв і їх подвиги перед ворогами, якими вони так гарно боронять честь нашого збитого народу. Вітаймо тих, котрі ідуть кровавим шляхом до зорі волі. Помагаймо їм в цьому святому ділі. Не слухаймо підшептів рабів маняків, московських, ляцьких й прочих, котрі стараються підкопувати наші національні сили, а женить їх геть, цих zdeгенерованих запродавців! Наша сила в нас самих, а наша ціль, це **українська національна революція й визволення Української Соборної Держави!!**

Г. Т., член ОДВУ.

ЧИТАЙТЕ І ПОШИРЮЙТЕ ВІСНИК „О. Д. В. У.“

Замовлення слати на адресу:

EXECUTIVE COMMITTEE OF „O. D. W. U.“

P. O. Box 13., Sta. D,

New York, N. Y.

З життя відділів ОДВУ.

КОЛЯДА ОДВУ.

По натушливій праці, яку вели всі відділи ОДВУ в цілій Америці без виїмку на протязі листопаду і початку грудня, наступила свого рода передишка. Відділи пригтовляються до живішої праці на час Різдвяних Свят. Майже від всіх надійшли вісти, що вибрано окремих колядників, які підуть з колядою по громадянах на боеву акцію. Вірити треба, що ці свята, які позістають під вражінням останніх вістей з нашого боевого фронту в краю, під вражінням свіжих кровавих шалінь ворога на українській землі, принесуть відповідну допомогу цьому боевому фронтові.

ОБІЗДКА З ВІДЧИТАМИ ТОВ. ЛЯХОВИЧА.

Якраз тепер крім свят всі відділи мають нову працю на руках, а саме — переведення обіздки тов. Евгена Ляховича з відчитами на тему українського націоналізму. Властива тема звучить: **“Про рідний край”**, політичні партії і їх вплив на маси та на суспільні інституції. Тура обіздки забере тов. Ляховича з його відчитами по многих українських громадах в Америці, в числі понад 35. Про це вже всі читали в оголошеннях в українській пресі.

Праця підготування цих відчитів у всіх цих громадах, спочиває на наших відділах..

Тов. Ляхович вирушив в обіздку дня 24-го грудня 1932 р. до перших 6-ох громад, а саме: Нью Гейвен, Конн., Гартфорд, Конн., Нью Бритен, Конн., Провіденс, Р. Айл., Вунсакет, Р. Айл. і Бостон, Масс. Обізка цих громад забере йому весь час аж до українських Різдвяних Свят. По Святах наступають другі громади, почавши від Трой, Н. Й., звідки тов. Ляхович подається далі через Сиракуз, Н. Й., Оборн, Н.Й., Рочестер, Н. Й., Бофало, Н. Й., аж до Дітройт, Міч., опісля назад через Клівленд, Огайо, до Пітсбурґ-щини, а далі через Балтимор, Мд., околицю Філяделфії, Скрентон, Па., Пассайк, Н. Дж., та Ньюарк, А. Дж., назад до Нью Йорку, де мабуть закінчить

Можливо, що по укінченню першої обіздки, тов. Ляхович буде міг дальше виїжджати до декотрих громад, чи то на спеціальні запрошення, чи теж після плану другої обіздки, яку можливо що зладиться, коли одержиться більше число зголошень від громад.

На відчити ці всі члени повинні обовязково явитися та приводити своїх знайомих, бо те-

ма відчиту є дуже глибоко і науково обдумане, і принесе слухачам велику користь під оглядом національного освідомлення. Бажаним є, щоби зокрема запрошувано цих громадян, які неприхильно ставляться до українського націоналізму.

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ.

Тепер якраз наступає пора, коли по відділах будуть відбуватися річні збори. Декотрі відділи, як пр. 1-ий в Асторії, Л. Ай., вже відбули свої річні збори та вибрали нових урядників Управ і вирівняли всі свої старі залеглисти Центр. Управі. Треба зазначити, що з річними зборами не треба зволікати та в першій мірі треба повідомити членів про дату зборів у відповідному часі наперед, щоби на зборах явилася якнайбільше число членів. З огляду на це, що на річних зборах мають бути вирішувані важні справи, вирішення яких опісля відповідно відбиватиметься на діяльності цілої організації, отже — чи то вибір нових урядників, чи теж полагодження других важних справ, всі члени не сміють легковажити собі цих зборів і взяти в них обовязково участь.

В АКРОН, ОГ., БУДЕ НОВИЙ ВІДДІЛ ОДВУ.

Заходом членів 8-го відділу ОДВУ в Клівленд, Огайо, є чинені старання заснувати новий відділ ОДВУ в Акрон, Огайо. Діло це переводиться також при помочи місцевих громадян. Досі пороблено вже всякі приготування до формальних основних зборів та підбрано ідейних одиниць, які, віримо, доложать своїх старань, щоби відділ побільшити та закріпити. Нема сумніву, що ціла акронська громада піде на зустріч цим працюючим, свідомим одиницям та побільшить число українських громад в Америці, які тепер являються націоналістичними осередками. Бажаємо успіху в праці.

ПРИГТОВЛЯЮТЬ ВЕЛИКИЙ ЗДВИГ НА ВЕСНУ В НЬЮ ЙОРКУ.

Вже два місяці тому Комітет Свята Героїв в Нью Йорку проголосив, що старанням відділів ОДВУ в Нью Йорку відбудеться на слідуочу весну великий Здвиґ Українського Громадянства. Тепер ньюйорські відділи забираються до конкретної праці. Дня 23-го грудня 1932, відбулися наради представників чотирох відділів з Нью Йорку, Асторії і Бронкс, на яких загально на-

черкнено плями цього свята. Комітет свята буде вибраний пізніше, по обширнішій обговоренню справи на зборах відділів. Здви́г цей відбудеться в котрімсь із великих відповідних на це парків в Нью Йорку, а участь в ньому мають взяти всі місцеві та околичні товариства і громади. На протязі зими організатори будуть відвідувати всі товариства, місцеві і околичні, а справі заінтересування їх цим святом, а також обізджатиме спеціально заангажований диригент хору та приготувляти всі околичні хори до спільного виступу на цьому здвизі.

ВЕЛИКИЙ ПРОТЕСТ ПРОТИ ЛЯЦЬКИХ ЕКЗЕКУЦІЙ.

На вище згаданих зборах рівночасно вибрано з представників ньюйорських відділів ОДВУ ініціативний комітет для підготовки великого протестаційного віча з приводу страчення Біласа і Данилишина у Львові. Комітет цей скликав загальні збори представників всіх товариств Нью Йорку і околиці, на яких вибрано комітет віча. Вся пропаганда за вічем будеться вести, а й вже ведеться через українську пресу, тож всі матимуть нагоду слідити за бігом цієї події. Тепер вже певним є, що віче буде на велику скалю, відбудеться 29-го січня 1933, в котрійсь із чужих великих саль в Нью Йорку. Участь візьмуть і чужинці, та говоритимуть чужі визначні бесідники.

11-ТИЙ ВІДДІЛ В НЬЮ ЙОРКУ В ДОПОМОГУ БОЄМІЙ АКЦІЇ І СВІТОВІЙ ВИСТАВІ В ШІКАГО.

Відділ 11-тий ОДВУ в Нью Йорку переслав в останньому часі на визвольну боротьбу для УВО \$100.00, на Світову Виставу в Шікаго \$25., на передплату “РОЗБУДОВИ НАЦІЇ” \$10, на передплату “ВІСТНИКА” ОДВУ \$10, на передплату “НОВОГО ШЛЯХУ” \$5, разом \$150.00. Отак відділ 11-тий бажає доказати ділом, що коли є добра воля і охота, то помимо безробіття та тяжких часів всеж таки можна дати значну поміч визвольній акції та ще й другим справам. Треба лише більше праці та посвяти громадян.

Рівночасно відділ 11-тий кличе всі відділи ОДВУ в Америці і всіх Українських Націоналістів на американській землі взагалі, єднатися та з більшою енергією працювати для визвольної акції, яку веде в краю УВО. В часі надходячих Різдвяних Свят нашим обов'язком є піти з колядою поміж українське громадянство, поширити ідею українського націоналізму та ос-

відомити загаль, яке значіння має боева акція. В часі свят ми мусимо призбирати якнайбільшу жертву для тих, котрі готуються до кровавої розправи з ворогами, котрі посвячують своє життя за Вітчину! Бо краща, і то сто раз краща є смерть, ніж ляцька чи московська неволя!

Управа 11-го Відділу ОДВУ.

11-тий відділ, враз зі всіма другими відділами в Нью Йорку, тепер також робить заходи около устроєння **Святочного Концерту** в честь **Мазепи**, який відбудеться 19-го лютого, 1933, в приміщенні 11-го відділу, при 35 Іст 2 вул.

Також Аматорський Гурток відділу відіграє в Укр. Нар. Домі, дня 1-го січня, 1933, представлення “Учитель”. Участь беруть виключно власні сили аматорські.

Недавно 11-тий відділ переслав \$5.00, як дар на пресовий фонд “**Нового Шляху**” в Канаді. У відповідь одержано слідуячого листа від “**Нового Шляху**”:

“Хвальна Управа:

“Стверджуємо одержання Вашого листа з дня 15-го грудня разом з залученим грошевим переказом на суму \$5.00. В залученні пересилаємо нашу посвідку.

“Видавництво “**Нового Шляху**” складає Хвальній Управі щирю подяку за пересланий дар на пресовий фонд і вірить, що за Вашим приміром підуть і інші відділи ОДВУ в Америці.

Остаємо з націоналістичним привітом
За Видавництво “**Нового Шляху**”

В. К.

Уважаємо, що всі відділи ОДВУ в Америці повинні також придбати деякі дари на пресовий фонд “**Нового Шляху**”, який заслуговує на нашу піддержку, що більше — потребує її.

З РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Як повідомляють нас, то тамошній 20-тий відділ ОДВУ також задумує урядити Український День на слідуячу весну. Взагалі на цьому місці треба сказати, що майже всі більші відділи ОДВУ в цілій Америці мають заміри робити у себе такі здвиги громадянства на слідуяче літо. Треба признати, що 12-тий відділ в Філяделфії, зробив гарний початок. Всі одначе відділи повинні вже заздалегідь поробити всі потрібні приготування, бо тільки тоді можна надіятися добрих успіхів. По всякі поради та по поміч, хай відділи звертаються до Цент. Управи.

БАЖАЮТЬ ДЕБАТИ...

Як нас повідомляють з Вунсакет, Р. Нйл., то тамошні члени організації Оборони України загоріли на манію дебатистів і тепер на вулиці чіпляються до членів місцевого відділу ОДВУ та визивають на дебат. Здається що кожний з них бажавби мати для себе окрему дебат.

Жалко подумати, що декотрі громадяне уявляють собі цю “дебат” у формі двох змолоків, які з ціпами в руках молотять снопи на тоці.

Вартоби подумати над цим, що таке дебат є, чого вимагає урядження її та як, ХТО і КОГО повинен викликати на дебат. Цікаве, що декотрим вусколобам, замість творчої праці для добра української справи, забагається печеного леду, захочується дебаткування.

Нічого теж дивного, що члени місцевого відділу ОДВУ, яким не дають дороги перейти з причини тої “дебати”, дають їм у відповідь живу працю, яку ведуть у своїй громаді.

Коли хтось бажає собі дебати, то повинен тямити, що на це є проводи одної і другої сторони, які малиб про таку подбати і при нічому тут бланзування першого ліпшого самозванця.

РОЗУМІННЯ ЧЛЕНСЬКОГО ОБОВ'ЯЗКУ.

В останньому числі, пишучи про віче в Провіденс, Р. Айл., ми згадали кількома словами про ініціаторів віча. Тепер ми одержали сліду ючого характеристичного листа, з проханням о поміщення:

“Хвальна Редакціє!

В “Віснику” ОДВУ за грудень 1932, читав я опис протестаційного віча, яке недавно відбулося в нашій громаді. Хочу замітити, що видавець дуже влучно схарактеризував нашу громаду. Між іншим видавець зазначає, що згадане віче відбулося переважно завдяки автор а цього листа та його приятелів.

Щоби ніхто не думав, що ми працюємо, як це кажуть, для “кредиту”, на це, щоби нас опісля хвалили в часописах, заявляю, що при всякій народній праці ніколи не маємо на думці особистих “кредитів”, а працю таку уважаємо всенароднім обов'язком, а не нагодою для здобування слави чи похвал. Позволю собі тут повторити слова бесідника нашого віча, тов. М. Новака, який сказав, що “Нашим святим обов'язком є зробити щось для загального народнього добра!” Бо горе тим, що нічого не

роблять для національної справи! Горе втрічі тим, що лише працюють для особистої слави!

Вірю, що Хвальна Редакція помістить оце моє справлення, за що дякую заздалегідь та остаю

З націоналістичним привітом

Іван Ворона, член 17-го від. ОДВУ.

в Провіденс, Р. Айл.

Листа цього поміщаємо без коментарів. Короткий він, але щирий і заслуговує на повну увагу всіх українських народніх працівників взагалі, а членів ОДВУ зокрема. Нашим найбільшим бажанням є, щоби всі наші члени так розуміли свої народні обов'язки.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСІХ ЧЛЕНІВ ТА ПРИХИЛЬНИКІВ.

Центральна Управа одержала з краю кількадесят примірників нової книжки “Реальна чи визвольна політика”. Книжка ця є у формі розмови між Українцями: Безпартійним, “Реальним політиком” і Націоналістом. Є вона дуже цінна, бо в дуже ясний і приступний спосіб вказує на жерело і значіння українського націоналізму та у властивий спосіб збиває всі закиди, чинені українському націоналізмові. Книжка ця буде дуже цінною в руках кожного націоналіста, а тих, яких облягають сумніви зі всіх боків, остаточно переконає про значіння і ціль українського націоналізму, та про властивість чинних визвольних змагань. З огляду на мале число примірників, яке ми одержали, лише по кілька (не більше як три) примірників надішлеться до відділів. Члени одначе повинні цю книжку конечно перечитати, тому просимо або позичити оден другому, або читати канадійську часопись “Новий Шлях”, яка тепер якраз почала передруковувати її зміст, або найліпше — просимо слати замовлення на свіжі примірники на нашу адресу, а ми їх замовимо в краю. Ціна виносить 40 ц.

Редакційна відповідь.

Українка К. Б. — Вірш ваш не злий і ми його помістилиби, одначе мусимо знати Ваше ім'я та знати Вашу особу взагалі. Замітити хочемо, що хоч Ви подаєте, що недавно прибули з краю, то однак Ваш рукопис вказує, що Ви вже довгий час в Америці. Просимо до нас ще раз написати та подати Вашу адресу.

Зі штуки.

УКРАЇНСЬКА ОПЕРА “МАЗЕПА” НА АМЕРИКАНСЬКІЙ СЦЕНІ.

Виставлення на американській сцені української опери “Мазепа” — славного композитора Чайковського, якого то діла піднявся п. Чутро з Філадельфії, відомий український балетмайстер, являється під теперішню пору сміливим кроком в напрямі відродження української опери в Америці. Поминувши всі обставини, серед яких цю оперу підготовляється, замітити треба лишень, що не так на американській, але і на українській сцені майже ніколи не бачимо української опери, а коли вже так, то це, що звичайно бачимо на малих українських сценах, ніколи не може нам дати образця опери, виставленої на великій сцені, в повному складі та з добрим підбором всіх беручих участь артистичних сил і доброго професійного хору.

Правдиве враження дасть нам опера “МАЗЕПА”, яку виставить Український Театр, що позістає під проводом п. Чутри. Не тільки що виставлена буде вона на великій сцені американського театру, але і добір всіх артистичних сил є знаменитий. Пан Великанов, Карлаш,

Швець, Гребинецький, п-ні Бусінгер, Дідович, сам п. Чутро, під управою якого позістає балет цієї опери, Углицький дірігент оркестри та дру-гі, це назвиска, які говорять самі за себе:

В цій хвилі пригадуємо собі, що цей самий театр в недалекому минулому часі дав ряд дуже успішних вистав українських найкращих штук, як “Запорожець за Дунаєм” — які стрінулися з дуже прихильною оцінкою американської критики. Успішне виведення цієї опери, що якраз припадає в тристатіття уродин гетьмана Мазепа, буде великим тріумфом для цього театру, який тимсамим безумовно започаткує велике діло популяризації досі невідкритої української опери в Америці.

Опера “МАЗЕПА” буде виставлена в одному із найбільших американських театрів в Нью Йорку, в Мекка Темпел, при 133 Вест 55 вулиця, 4-го лютого ц. р.

ЧИТАЙТЕ і ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
слідуючі націоналістичні видання:
“РОЗБУДОВУ НАЦІЇ”, “НОВИЙ ШЛЯХ”,
“СУРМА” і “ВІСТНИК ОДВУ”
Замовляти в Центральній Управі ОДВУ.
P. O. Box 13, Sta. D, New York, N. Y.

З НАГОДИ РІЗДВЯНИХ СВЯТ

Отсим складаємо всьому українському громадянству в Нью Йорку, як найщиріші бажання. Також щиро дякуємо за гойні жертви, які Шановне Громадянство складало і складає на боеву акцію.

ВІДДІЛ Ч. 10. ОДВУ. в НЬЮ ЙОРКУ.

ОТСИМ СКЛАДАЄМО ВСІМ ВІДДІЛАМ ОДВУ ТА ВСЬОМУ УКРАЇН-
СЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ В АМЕРИЦІ ЩИРІ БАЖАННЯ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ.

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА “О.Д.В.У.” в АМЕРИЦІ.

Відділ II-тий „ОДВУ.” в Нью Йорку

Запрошує

всіх Українських Націоналістів, як
рівнож Громадян і Громадянок на

СПІЛЬНУ ВЕЧЕРУ

получену з Концертом

дня 14-го Січня 1933 о годині 8-мій ве-
чером, в гали при **35 East 2-nd Street**
New York.

Концертovu програму виконають:
мол. орхестра проф. М. Гайворонського
и. П. Ординський і другі. Рівнож бу-
дуть промови, деклямації і танки.

Вступ від особи \$1.00

КОМІТЕТ.

ЖЕЛАЄМО ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО

всім прихильникам II-го відд. ОДВУ.,
як рівнож українському громадянству,
українській молодіжи і українським
бізнесменам з національного табору в
Нью Йорку.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ

Відділ II-тий О.Д.В.У.

Telephone ORchard 4-6170

Карпатський Лічниий Чай

є найлутше средство на всякі жолудкові недомогання.

Набути можна під адресою:

Ukrainian Bazaar, 170 E. 4th St., New York, N. Y.

Українська Реставрація

„СНІГУРОЧКА“

315 EAST 6th STREET,
New York, N. Y.

Поручаєсь пам'яті наших громадян.

За смачні, свіжі, найлучшої якості
і дешеві страви.

Ручить:

Евдокія Ділова, власт.

Michael Piznak

Attorney and Counsellor at Law

51 CHAMBERS STREET

New York City

Tel. WOrth 2-1572

WOrth 2-1573

Telephone DRy Dock 4-2072

Ukrainian St. Mark's
FLORIST

131 FIRST AVENUE.

Corner 8th Street

NEW YORK CITY.

Michael Karyshyn

FURRIER

REMODELING and REPAIRING

Повідомляю, що я переніс своє підприємство з 664 Amsterdam Ave.
до **206 West 88th Street, New York City.**

ШАНОВНІ ПАНІ:

Чи відомо Вам про мій кушнерський бізнес? — Наколи так, то прошу ласкаво відвідати мене та переглянути, чи є що для Вас у мене на складі.

Роблю всякі нові замовлення по дуже приступних цінах.

Також роблю тримінки до клот-ковтів та маю на складі гарні Лиси, Бамортини, Рускі Соболи, Фішер-мінки та інші різнородні футра.

Чемна обслуга для усіх. Загостить а не пожалує.

Дякую задалегідь та остаюсь,

З великою пошаною:

М. КАРИШИН.

Tel. OReard 4-3493

Одиноке Українське Фотографічне Студіюм

Робимо різнородні роботи лучшого
рода, як: ПОРТРЕТИ, МЕДАЛІОНИ,
ФАМІЛІЙНІ І ВЕСІЛЬНІ ГРУПИ.

З малих знімків - гарні, артистичні
портрети різних розмірів по уміркованих
цінах. Привизмаємо наших людей
до науки фотографічного фаху.

Б. М. СИТНИКОВ

134 East 7th St., New York City

(Bet. A and B Avenue)

TEL. ORCHARD 4-2764

С. ПАЛАМАР

REAL ESTATE BROKER

Продає і вимінює льоти, доми,
фарми, мортгеджі, штори і т. п.

Також уриджує весілля, доставляє
перетені, букети, запрошення весільні
та замовляє фотографії. Винаймає галі
і авто на весілля та інші оказії.

409 E. 6th St. (Office 1st floor) New York City